

فلسفه آموزش برای معلمان قرن بیست و یک

توماس استهلک

ترجمه

محبوبه موسوند

عضو هیئت علمی دانشگاه الزمان

افسانه زارعی ده باغی



دانشگاه خوارزمی

تهران ۱۴۰۳

سرشناسه	: استهلیک، توماس Stehlik, Thomas
عنوان و نام پدیدآور	: فلسفه آموزش برای معلمان قرن بیست و یک / توماس استهلیک؛ ترجمه محبوبه موسیوند، افسانه زارعی دهباغی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه خوارزمی، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۳۹۱ ص.: مصور، عکس.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۱۳۹۵-۹-۲ : ۳۵۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: Educational philosophy for 21st century teachers, c2018. عنوان اصلی:
موضوع	: آموزش و پرورش — فلسفه Education -- Philosophy فلسفه و علوم اجتماعی Philosophy and social sciences تدریس Teaching
شناسه افزوده	: موسیوند، محبوبه، ۱۳۵۶- مترجم، زارعی دهباغی، افسانه، ۱۳۵۸- مترجم
شناسه افزوده	: دانشگاه خوارزمی. انتشارات
رده بندی کنگره	: ۷/۱۴LB
رده بندی دیویی	: ۱/۳۷۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۶۶۱۸۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا



دانشگاه خوارزمی

www.ketab.ir

عنوان کتاب	: فلسفه آموزش برای معلمان قرن بیست و یک
تألیف	: توماس استهلیک
ترجمه	: محبوبه موسیوند، افسانه زارعی دهباغی
ویراستار علمی و ادبی	: افسانه زارعی دهباغی
ناشر	: دانشگاه خوارزمی
چاپ و صحافی	: دانشگاه خوارزمی
صفحه آرا	: صدیقه عرب
طراح جلد	: مریم صمدیان
نوبت و سال چاپ	: اول، ۱۴۰۳
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۱۳۹۵-۹-۲
شمار	: ۵۰۰ نسخه
قیمت	: ۳۵۰۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به انتشارات دانشگاه خوارزمی است.

تلفن مرکز پخش: ۸۸۳۱۱۸۶۶

آدرس: تهران، خ شهید مفتح، شماره ۴۳، کدپستی ۱۵۷۱۹-۱۴۹۱۱

pub@khu.ac.ir

www.khu.ac.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
سیاس و تقدیر از.....	۹
یادداشتی برای خوانندگان.....	۱۰
سخن مترجمان.....	۱۱
فصل اول: مقدمه: تعلیم و تربیت برای چیست؟	۱۳
من از مدرسه منتفرم.....	۱۵
۱- چرا این کتاب؟.....	۲۰
۱-۳ بخش اول: تاریخ فلسفه و هدف تعلیم و تربیت.....	۲۰
۱-۴ بخش دوم: تحصیل در مدرسه در برابر تعلیم و تربیت.....	۲۱
۱-۵ بخش سوم: پادشاهی دوران کودکی.....	۲۳
۱-۶ بخش چهارم: من همیشه می‌خواستم که معلم باشم.....	۲۴
۱-۷ بخش پنجم: مطالعات بودی فلسفه‌های تعلیم و تربیت.....	۲۶
۱-۸ بخش ششم: آینده تعلیم و تربیت.....	۲۷
فهرست منابع.....	۳۰
بخش اول: تاریخ فلسفه و هدف تعلیم و تربیت.....	۳۱
فصل دوم: اهمیت فلسفه	۳۱
۱-۲ درس مختصری از تاریخ.....	۳۱
۲-۲ فلسفه باستان.....	۳۲
۲-۳ شاخه‌های فلسفه.....	۳۴
۲-۴ افلاطون و نخستین آکادمی.....	۳۴
۲-۵ فلسفه قرون وسطی.....	۳۸
۲-۶ فلسفه مدرن.....	۴۱
۲-۷ انواع دانش.....	۴۸
۲-۸ سیر تکاملی فلسفه و دانش.....	۵۰
۲-۹ اهمیت فلسفه تعلیم و تربیت.....	۵۴
فهرست منابع.....	۵۷
فصل سوم: هدف تعلیم و تربیت	۵۹
۱-۳ تعاریف، معانی و مدل‌ها.....	۵۹
۲-۳ فعالیت عملی و فکری.....	۶۳
۳-۳ قرارداد فرد و جامعه.....	۶۶

۷۱	۳-۴ اشکال آموزش و پرورش
۷۸	۳-۵ فلسفه تربیتی
۸۱	فهرست منابع
۸۳	بخش دوم: تحصیل در مدرسه در تقابل با تعلیم و تربیت
۸۳	فصل چهارم: مدرسه: تاریخ، معنا، محتوا و ساختار
۸۳	۴-۱ تعاریف، تمایزات، تحولات
۹۰	۴-۲ به کدام مدرسه یا دانشکده رفتید؟
۹۵	۴-۳ تکامل یا انقلاب
۱۰۴	۴-۴ تمایز و نظام‌های دو گانه
۱۱۲	فهرست منابع
۱۱۵	فصل پنجم: مدرسه: بلاغت و رسایی، واقعیت و بازیگری
۱۱۵	۵-۱ مدرسه به منزله یک مکان و فضا
۱۱۹	۵-۲ انبوه‌سازی و تجاری‌سازی تعلیم و تربیت
۱۲۵	۵-۳ جنبش جهانی اصلاحات تعلیم و تربیت
۱۳۰	۵-۴ پاسخ به جنبش جهانی اصلاحات تعلیم و تربیت
۱۳۴	۵-۵ نیاز به کمک روستا برای پرورش کودک
۱۴۰	فهرست منابع
۱۴۱	بخش سوم: پادشاهی دوران کودکی
۱۴۱	فصل ششم: رشد و توسعه در طول عمر
۱۴۱	۶-۲ پادشاهی دوران کودکی
۱۵۳	۶-۲ طبیعت یا تربیت؟
۱۶۰	۶-۳ بازی کار کودک است
۱۶۷	فهرست منابع
۱۶۹	فصل هفتم: کودک قرن بیست و یکم
۱۷۰	۷-۱ از دوران نوزادی تا بزرگسالی و فراتر از آن
۱۷۴	۷-۲ کودک هزاره
۱۸۱	۷-۳ خودسنجیدگی
۱۸۹	۷-۴ طبیعت در برابر فناوری
۱۹۵	۷-۵ والدین عصر هزاره
۲۰۵	فهرست منابع
۲۰۹	بخش چهارم: من همیشه می‌خواستم معلم باشم
۲۰۹	فصل هشتم: آموزش مریان
۲۱۰	۸-۱ همیشه دلم می‌خواست معلم شوم
۲۱۵	۸-۲ تاریخچه تربیت معلم

۲۱۹	۳-۸ دانش محتوایی در مقابل دانش پداگوژیکی
۲۲۵	۴-۸ فلسفه تدریس
۲۳۰	۵-۸ چه کسی مربیان را آموزش می دهد؟
۲۳۴	فهرست منابع
۲۳۵	فصل نهم: نقش معلم
۲۳۶	۱-۹ تدریس به عنوان هنر و علم
۲۴۰	۲-۹ شما تنها نیستید
۲۴۶	۳-۹ چه کسی برنامه درسی را در اختیار دارد؟
۲۵۱	۴-۹ نتایج برنامه درسی
۲۵۹	فهرست منابع
۲۶۱	بخش پنجم: مطالعات موردی فلسفه های آموزشی
۲۶۱	فصل دهم: مطالعات موردی و مقایسه های بین المللی
۲۶۲	۱-۱۰ فنلاند: شروع برابری در تخته سیاه
۲۶۳	پیشینه و تاریخچه
۲۶۵	نحوه عملکرد نظام آموزشی فنلاند
۲۷۱	عشق پداگوژیکی
۲۷۵	۲-۱۰ جنبش مدرسه جهانی والدورف آموزش به سمت آزادی
۲۷۷	آموزش اشتاینر چیست؟
۲۷۸	رشد کودک
۲۷۹	خودپیش بری معلم
۲۸۰	هسته برنامه درسی
۲۸۲	تدریس به عنوان یک هنر
۲۸۴	یکپارچه سازی تدریس و مدیریت
۲۸۵	مدرسه به عنوان اجتماع یادگیری
۲۸۶	چیستی فلسفه تربیتی برای قرن بیست و یکم
۲۸۷	۳-۱۰ مدرسه سبز بالی
۲۸۹	محیط یادگیری بدون دیوار
۲۸۹	یک برنامه یادگیری هدفمند
۲۹۱	جامعه ای پرشور از یادگیرندگان
۲۹۲	چگونه می توان سبز بود
۲۹۳	۴-۱۰ نتیجه گیری این فصل
۲۹۵	فهرست منابع
۲۹۹	فصل یازدهم: تفکر خارج از کلاس درس
۳۰۲	۱-۱۱ مدرسه زدایی

۳۰۴.....	۲-۱۱ آموزش خارج از مدرسه.....
۳۰۹.....	۳-۱۱ انجام کارهای مدرسه به روشی متفاوت.....
۳۱۰.....	۴-۱۱ کارآفرینی.....
۳۱۲.....	۵-۱۱ آموزش خارج از مدرسه، آموزش در خانه.....
۳۱۷.....	۶-۱۱ وقفه تحصیلی.....
۳۲۶.....	فهرست منابع.....
۳۲۹.....	بخش ششم: آینده آموزش.....
۳۲۹.....	فصل دوازدهم: پیش‌بینی آینده نامشخص.....
۳۲۹.....	۱-۱۲ چستی مهارت‌های قرن بیست و یکم.....
۳۳۷.....	۲-۱۲ کلاس درس آینده.....
۳۴۲.....	فهرست منابع.....
۳۴۵.....	فصل سیزدهم: تگاهی کلی و جامع به تعلیم و تربیت.....
۳۴۵.....	۱-۱۳ نمی‌توان برای من عشق خرید.....
۳۵۲.....	۲-۱۳ کودک مادر طبیعت.....
۳۵۵.....	۳-۱۳ آینده چیزی است که ما آن را می‌پاییم.....
۳۵۹.....	فهرست منابع.....
۳۶۱.....	واژه‌نامه.....
۳۶۱.....	انگلیسی-فارسی.....
۳۷۶.....	فارسی-انگلیسی.....

یادداشتی برای خوانندگان

این کتاب به منابع و مآخذ زیادی اشاره دارد که سبب ایجاد چشم‌اندازی تاریخی در روایت‌ها می‌شود؛ البته در مواردی که موضوع همچنان مربوط به فلسفه تربیتی است، [به‌واسطه بُعد زمان] گاهی دلالت‌های زبانی آن چندان آشنا و روزآمد به نظر نمی‌آید، براین‌اساس برخی از نقل‌قول‌ها دربردارنده زبان اختصاصی جنسیت‌محوری است که من به روش مرسوم آن را به کار نمی‌برم؛ اما در این کتاب، من چنین نقل‌قول‌هایی را به‌صورت واژه به واژه بیان کرده و در این موارد از خوانندگان محترم استدعا دارم، تمرکز اصلی بر پیام‌های اصلی باشد و آنها را فدای قضاوت درباره حواشی پیام‌های رسانه‌ای نکنند.

سخن مترجمان

در طول تاریخ حفظ و بقاء فرهنگ‌های پویای بشری مدیون تربیت افراد آن جامعه بوده است. اثر پیش رو به بررسی مسائلی می‌پردازد که معلمان، دانش‌آموزان، والدین و سیاست‌گذاران در قرن معاصر هر یک به نحوی با آن مواجه‌اند. روایت این اثر با اشاره به تجربه‌های تلخ کودکی از دوران مدرسه آغاز می‌شود و در ادامه با بررسی مسائل موجود و تبیین این تجربه‌ها تلاش می‌شود تا آینده تعلیم و تربیت ترسیم شود. ترجمه اثر پیش رو حاصل تلاش و دغدغه مترجمان این اثر در حوزه تعلیم و تربیت است، به این امید که خوانندگان و علاقمندان در این حوزه را یاری رساند. ترجمه اثر مذکور بی‌هیچ روی کاری آسان نبود و مملو از اصطلاحات و واژه‌هایی بود که ترجمه لغت‌به‌لغت آن رسایی و دریافت مفاهیم را برای خوانندگان، با مشکل مواجه می‌کرد. از این رو پس از ویراستاری‌های متعدد تلاش شد، با همفکری و همکاری گروهی با همکاران محترم حوزه تعلیم و تربیت و داوران گرامی، مفاهیم مناسب برای اصطلاحات خاص، البته با حفظ امانتداری در ترجمه برگزیده شود که برای راهنمایی خوانندگان به صورت کتابنامه در انتهای اثر موجود است. در پایان لازم می‌دانم از داوران این اثر و همکاران محترم پژوهشکده دانشنامه‌نگاری و به‌ویژه جناب آقای دکتر مسعود رضایی و جناب آقای دکتر محمدعلی سلمانی ندوشن که وقت ارزشمند خود را برای ترجمه برخی اصطلاحات خاص در اختیار ما مترجمان قرار دادند، سپاس‌گزاری کنیم.